

11 СЫНЫП
1 (теориялық) тур

1 тапсырма. Мәтінді оқып, сұрақтарға жауап беріңіз.
(әр дұрыс жауапқа **1 ұпайдан**. Барлығы **5 ұпай**).

Бұл таулы қырат (нагорье) өте үлкен аумақты алып жатыр: оның тау тұғыры 2 миллион км², ал биіктігі 4 мың м-ге дейін жетеді. Таулы қырат қалың қабаты жоталармен, көптеген ішкі жоталармен және тауаралық жазықтармен қоршалған. Тау өлкесінің солтүстік-батыс бөлігіндегі жоталардың биіктігі 8000 м-ге жетеді. Үлкен биіктікке байланысты климаты өте қатал болып келеді. Оның көп бөлігінде жылдық орташа температура 0-5 °С құрайды. Шеткі тау жоталары теңіз ауасының таулы аймаққа, әсіресе оның солтүстік-шығыс бөлігіне енуіне жол бермейді, бұл оның климатын өте құрғақ етеді.

1. Қандай таулы қырыты аймақ туралы сипатталған?
2. Бұл аймаққа қандай табиғи аймақ тән?
3. Таулы қыратты солтүстіктен қандай тау жотасы шектеп тұр?
4. Тау қыратынан қай өзен басталып, Арабия теңізіне құяды?
5. Бұл таулы қырат нағыз бұқалар тұқымынан шыққан қандай тұяқты сүтқоректілердің отаны?

2 тапсырма. (әр дұрыс жауапқа **0,5 ұпайдан (5)**, ауданы бойынша ең ірі елдерді дұрыс көрсеткен үшін - **1 ұпайдан (5)**). Барлығы - **10 ұпай**). Кестені толтырыңыз.

Жердің көптеген өңірлері өздерінің тарихи атауларын, сондай-ақ олардың мемлекеттік меншігін де уақыт өте келе өзгертіп жатыр. Төмендегі кестеде географиялық аймақтардың ежелгі тарихи атаулары көрсетілген. Осы атауларға қарама-қарсы қазіргі мемлекеттердің аумағында толығымен немесе көп бөлігі орналасқан елдерді көрсетіңіз. Осы елдерден аумағы 500 мың км²-ден асатын елдерді олардың көлемін жазып бөліп алыңыз.

Елдің ежелгі атауы (географиялық аймақ)	аумағында осы ел (географиялық аймақ) толығымен немесе көп бөлігімен орналасқан қазіргі мемлекет
1. Месопотамия	1...
2. Дакия	2...
3. Аннам	3...
4. Биармия	4...
5. Лидия	5...
6. Элам	6...
7. Беотия	7...
8. Финикия	8...
9. Нубия	9...
10. Аквитания	10...

3. Тест тапсырмалары (әр дұрыс жауапқа **1 ұпайдан**. Барлығы: **35 ұпай**).

1. Аталған ағымдардың қайсысы оңтүстік жарты шарда қалыптасады?
А) Куроисио
В) Лабрадор
С) Канар
D) Батыс желдер
E) Калифорния

2. Төмендегі теңіздердің қайсысы Дүниежүзілік мұхиттың антарктикалық секторына жатпайды?
- A) Уэдделл теңізі
 - B) Амундсен теңізі
 - C) Росс теңізі
 - D) Хальмахер теңізі
 - E) Дюрвиль теңізі
3. CO₂ негізгі антропогендік көзі
- A) целлюлоза-қағаз өнеркәсібі
 - B) отын энергетикасы
 - C) тоңазытқыш қондырғылары
 - D) атом энергетикасы
 - E) ауыл шаруашылығы
4. Су қоймаларын эвтрофикациялаудың себебі
- A) пестицидтерді қолдану
 - B) минералды тыңайтқыштарды қолдану
 - C) қышқыл жауын-шашынның түсуі
 - D) радиоактивті ластану
 - E) тірі организмдердің тіршілік әрекеті
5. Төмендегі қалалардың қайсысы халық саны бойынша орналасқан мемлекеттің астанасынан асады?
- A) Гвадалахар
 - B) Сан-Паулу
 - C) Исфахан
 - D) Читтагонг
 - E) Мюнхен
6. Төменде аталған елдердің қайсысында солтүстіктен оңтүстікке қарай арақашықтығы батыстан шығысқа қарай аз?
- A) Болгария
 - B) Аргентина
 - C) Швеция
 - D) Мьянма
 - E) Германия
7. Төменде аталған мемлекеттердің қайсысы екі елмен құрлық шекарасы бар?
- A) Бруней
 - B) Португалия
 - C) Швеция
 - D) Греция
 - E) Түркия
8. Аталған шөлдердің қайсысы қоңыржай климаттық аймақта орналасқан?
- A) Намиб шөлі
 - B) Руб-эль-Хали шөлі
 - C) Ливия шөлі
 - D) Қызылқұм шөлі
 - E) Калахари шөлі
9. Төменде аталған мемлекеттердің қайсысында халықтың көп бөлігі алтай тілдер отбасының тілдерінде сөйлейді?
- A) Қытай
 - B) Эфиопия
 - C) Армения

- D) Әзірбайжан
E) Пәкістан
10. Қызыл теңізде орналасқан арал:
- A) Аюлы
B) Альдабра
C) Тиран
D) Гутан
E) Ашур-Ада
11. Аралдарды 1505 жылы португалдық теңізшілері ашып, оларды "жеті апалы-сіңілі" (7 сестер) деп атады. Кейіннен аралдар Францияның бақылауына өтіп, 1742 жылы қаржы министрі Луи XV құрметіне өзгертілді:
- A) Сейшел аралдары
B) Канар аралдары
C) Багам аралдары
D) Куриль аралдары
E) Соломон аралдары
12. Антициклон – бұл:
- A) тропосфераның көлбеу бағытта біртұтас болып қозғалатын ірі, біртекті бөліктері.
B) біркелкі қысым сызықтарымен тұйықталған, атмосфералық қысымы жоғары аймақ, яғни жоғарғы қысым жүйесі
C) атмосфераның қысымы төменгі аймағы, ауа қысымы ортасынан шетіне қарай артады.
D) тропосфералық фронттар, аралық, ауа массалары арасындағы өтпелі аймақтар
E) жарты шарлардың тропиктік және экваторлық ендіктерінде субтропиктік жоғары қысымды аймақтардан экваторға қарай жыл бойы соғатын тұрақты желдер
13. Жердің ірі аралдары – Гавай, Канар, Исландия-шығу тегі бойынша:
- A) маржандық
B) құрлықтық
C) жасанды
D) жанартаулық
E) шельфтік
14. "Инновациялардың кеңістіктік диффузиясы" (әлеуметтік-экономикалық кеңістікте осы кеңістіктің өзгеруіне әкелетін кейбір инновациялардың таралуы) тұжырымдамасының авторы?
- A) У. Алонсо
B) Т. Хегерstrand
C) И.Тюнен
D) Н.Кондратьев
E) В.Лаунхардт
15. Нұсқалардың қайсысында ауданы бойынша ең үлкен ел көрсетілген?
- A) Венесуэла
B) Моңғолия
C) Ливия
D) Перу
E) Мали
16. Нұсқалардың қайсысында халқы бойынша ең аз ел көрсетілген?
- A) Ресей
B) Филиппин
C) Жапония
D) Мексика
E) Вьетнам

17. Сипаттамасы бойынша елді атаңыз: унитарлы мемлекет, демократиялық парламенттік республика. Батыстан оны теңіз шайып жатыр, ал оңтүстігінде ол басқа теңізбен шектесіп тұр. Құрғақ әктас үстіртті аймақ елдің бүкіл аумағын алып жатыр.

- A) Дания
- B) Израиль
- C) Греция
- D) Албания
- E) Перу

18. Герман тілдер тобына қандай халық жатады?

- A) ирландтар
- B) француздар
- C) испандықтар
- D) итальяндықтар
- E) ағылшындар

19. Басқару формасы - конституциялық монархия елді көрсетіңіз:

- A) Багам аралдары
- B) Эритрея
- C) Джибути
- D) Сейшель аралдары
- E) Ливан

20. Қазақстан аумағымен шектеспейтін Ресей Федерациясының өңірі?

- A) Астрахан облысы
- B) Волгоград облысы
- C) Челябин облысы
- D) Кемерово облысы
- E) Қорған облысы

21. Ел және астанасы сәйкестігінде қатені табыңыз?

- A) Гана – Аккра
- B) Доминика – Розо
- C) Кабо-Верде – Прая
- D) Палау – Лилонгве
- E) Мавритания – Нуакшот

22. Көл және орналасқан мемлекеттер сәйкестігінде қатені табыңыз?

- A) Верхнее – Канада, АҚШ
- B) Торренс – Канада
- C) Маракайбо - Венесуэла
- D) Титикака – Боливия, Перу
- E) Мичиган – АҚШ

23. Ірі әуежай және орналасқан мемлекет сәйкестігінде қатені табыңыз?

- A. О'Хара - Франция
- B. Шоуду - ҚХР
- C. Ханеда – Жапония
- D. Схипхол - Нидерланды
- E. Хитроу - Ұлыбритания

24. Панама каналы, Суэц каналы, Шпицберген архипелагы, Кипрдегі Фамагуста қаласы - қандай аумақтардың мысалдары?

- A) бұрынғы отарлар
- B) жалға алынған аумақтар
- C) нейтралды территориялар
- D) кондоминиумдар

Е) оккупацияланған территориялар

25. Анклавтық даму елдері:

А) Аргентина, Уругвай, Бразилия

В) Қытай, Үндістан, Мексика

С) Венесуэла, Чили, Иран, Ирак

Д) Египет, Марокко, Таиланд, Турция

Е) Ямайка, Тринидад и Тобаго, Суринам, Габон

26. Коста Рика, Никарагуа, Шри-Ланка, Кот д'Ивуар, Кения елдері қандай мемлекет тобына кіреді?

А) концессиялық даму елдері

В) плантациялық шаруашылық елдері

С) елдер –«пәтер жалдаушылар»

Д) сыртқы бағдарланған даму елдері

Е) жоғары урбандалған қоныс аударушы елдер

27. Бельгияның ресми тілі:

А) нидерланд, француз, неміс

В) неміс, ағылшын

С) француз, валлон

Д) нидерланд, фламанд, валлон

Е) лотарингия, люксембург.

28. Ислам мен индуизм діндердің элементтерін біріктірген дін:

А) джайнизм

В) сикхизм

С) зороастризм

Д) йезидтер

Е) брахманизм

29. Африка құрлығында федеративті мемлекетті таңдаңыз:

А) Алжир

В) Мавритания

С) Мозамбик

Д) Уганда

Е) Эфиопия

30. Моңғолияның ресми ұлттық валютасы:

А) тугрик

В) донг

С) шеккель

Д) бат

Е) манат

31. Төменде аталған қандай этникалық топтар өкілдерінің көпшілігі моңғолоидтық нәсілге жатады?

А) Бирмалықтар

В) Түріктер

С) Арабтар

Д) Гректер

Е) Тамилдер

32. Бұл Африка мемлекеті 2018 жылы Еуропа мемлекеттерінің бірінің атауымен шатастырмау үшін қайта аталды. Осы мемлекеттің астанасын көрсетіңіз

А) Гитега

В) Морони

С) Асмэра

D) Мбабане

E) Малабо

33. Жыл бойы жер бетінің кез-келген нүктесінде күннің көкжиектен үстіндегі күндізгі биіктігі зениттің ендік қашықтығына байланысты өзгереді. Күннің максималды және минималды биіктігінің айырмашылығы $23,5^{\circ}$ -ден 47° -ке дейін болуы мүмкін. Төменде көрсетілген объектілердің қайсысы осы айырмашылықтың ең үлкен мәні болып табылады:

A) Флорида түбегі

B) Орисаба жаңартауы

C) Йорк мүйісі

D) Врангель аралы

E) Галапагос аралдары

34. Бұл аумақтардың қайсысы Эль Нино кезеңінде құрғақшылықтың жоғарылауымен сипатталады?

A) Атлас таулары

B) Бермуд аралдары

C) Ахаггар таулы қыраты

D) Сулавеси аралы

E) Пиреней түбегі

35. Оңтүстік Америкадағы қандай табиғи аймақты Африка Сахелінің аналогы деп атауға болады?

A) каатинга

B) кампос

C) льянос

D) серраду

E) пампа

ЖАЛПЫ: 50 ҰПАЙ

11 КЛАСС
1 (теоретический) тур

Задание 1. Прочитайте текст и ответьте на вопросы.

(по 1 баллу за полный правильный ответ. **Итого 5 баллов**).

Это нагорье отличается огромными размерами: его цоколь занимает площадь 2 млн км² и возвышается до 4 тыс. м. Окружённое мощными хребтами, нагорье заполнено многочисленными внутренними хребтами и межгорными равнинами. Высота хребтов в более возвышенной северо-западной части нагорья достигает 8000 м. Вследствие огромной высоты климат нагорья очень суровый. В пределах большей его части средняя годовая температура составляет 0–5 °С. Крайние горы препятствуют проникновению морского воздуха в область нагорья, особенно в его северо-восточную часть, что делает его климат весьма сухим.

1. Назовите нагорье, о котором идёт речь в описании
2. Какая природная зона характерная для этого региона?
3. Назовите горный хребет, который ограничивает нагорье с севера
4. Какая река берет начало на нагорье и впадает в Аравийское море?
5. Родиной какого парнокопытного млекопитающего из рода настоящих быков является это нагорье?

Задание 2. (0,5 балла за каждый правильный ответ государства (5), по 1 баллу за правильное выделение наиболее крупных стран с площадью (5). **Итого – 10 баллов**)

Заполните таблицу.

В течение времени многие регионы Земли изменяли свои исторические названия, как, впрочем, и свою государственную принадлежность. В приведённой ниже таблицы указаны исторические названия некоторых географических областей. Впишите напротив них наименования современных государств, на территории которых они находятся целиком или большей частью. Из этих стран выделите страны с территорией свыше 500 тыс. км² с указанием площади.

Древнее название страны (географической области)	Современное государство, на территории которого расположена данная страна (географическая область) целиком или большей частью
1. Месопотамия	1...
2. Дакия	2...
3. Аннам	3...
4. Биармия	4...
5. Лидия	5...
6. Элам	6...
7. Беотия	7...
8. Финикия	8...
9. Нубия	9...
10. Аквитания	10...

3. Тестовые задания (1 балл за каждый правильный ответ. **Итого 35 баллов**).

1. Какое из перечисленных течений формируется в южном полушарии?
А) Куроисио
В) Лабрадорское

3-й этап Республиканской олимпиады по предмету **География**

2020-2021 Казахстан, **23 февраля** 2021, длительность: **1,5 часа (90 минут)**

- С) Канарское
D) Течение Западных Ветров
E) Калифорнийское
2. Какое из перечисленных морей не относится к антарктическому сектору Мирового океана?
- A) Море Уэдделла
B) Море Амундсена
C) Море Росса
D) Море Хальмахера
E) Море Дюрвиля
3. Основной антропогенный источник CO₂, это
- A) целлюлозно-бумажная промышленность
B) топливная энергетика
C) холодильные установки
D) атомная энергетика
E) сельское хозяйство
4. Причиной эвтрофикации водоёмов является
- A) применение пестицидов
B) применение минеральных удобрений
C) выпадение кислотных осадков
D) радиоактивное загрязнение
E) жизнедеятельность живых организмов
5. Какой из перечисленных ниже городов по численности населения превышает столицу государства, в котором находится?
- A) Гвадалахар
B) Сан-Паулу
C) Исфахан
D) Читтагонг
E) Мюнхен
6. Какая из перечисленных ниже стран имеет протяжённость с севера на юг меньше, чем с запада на восток?
- A) Болгария
B) Аргентина
C) Швеция
D) Мьянма
E) Германия
7. Какое из перечисленных ниже государств имеет сухопутную границу с двумя странами?
- A) Бруней
B) Португалия
C) Швеция
D) Греция
E) Турция
8. Какая из перечисленных пустынь расположена в умеренном климатическом поясе?
- A) пустыня Намиб
B) пустыня Руб-эль-Хали
C) Ливийская пустыня
D) пустыня Кызылкум
E) пустыня Калахари

9. В каком из перечисленных ниже государств большая часть населения говорит на языках алтайской языковой семьи?

- А) Китай
- В) Эфиопия
- С) Армения
- Д) Азербайджан
- Е) Пакистан

10. Остров, расположенный в Красном море:

- А) Медвежий
- В) Альдабра
- С) Тиран
- Д) Гутан
- Е) Ашур-Ада

11. Острова были открыты португальскими мореплавателями в 1505 году и названы ими «Семь Сестёр». Впоследствии острова перешли под контроль Франции, и в 1742 году переименованы в честь министра финансов короля Людовика XV:

- А) Сейшельские острова
- В) Канарские острова
- С) Багамские острова
- Д) Курильские острова
- Е) Соломоновы острова

12. Антициклон – это:

- А) большие объёмы воздуха в нижней части земной атмосферы — тропосфере, имеющие горизонтальные размеры во много сотен или несколько тысяч километров
- В) область повышенного атмосферного давления с замкнутыми концентрическими изобарами на уровне моря и с соответствующим распределением ветра
- С) воздушная масса в виде атмосферного вихря с вертикальной осью огромного (от сотен до нескольких тысяч километров) диаметра с пониженным давлением воздуха в его центре
- Д) фронты тропосферные, промежуточные, переходные зоны между воздушными массами
- Е) макромасштабный режим воздушных течений над значительной частью земной поверхности, отличающийся высокой повторяемостью одного преобладающего направления ветра в течение как зимнего, так и летнего сезона, но с резким изменением этого преобладающего направления

13. Крупные острова Земли – Гавайские, Канарские, Исландия – по происхождению являются:

- А) Коралловые
- В) Материковые
- С) Искусственные
- Д) Вулканические
- Е) Шельфовые

14. Автор концепции «пространственной диффузии нововведений» (распространение в социально-экономическом пространстве некоторого новшества, приводящее к изменению этого пространства.)?

- А) У. Алонсо
- В) Т. Хегерstrand
- С) И. Тюнен
- Д) Н. Кондратьев

3-й этап Республиканской олимпиады по предмету **География**

2020-2021 Казахстан, **23 февраля** 2021, длительность: **1,5 часа (90 минут)**

Е) В.Лаунхардт

15. В каком из вариантов указана страна с наибольшей площадью территории из перечисленных?

А) Венесуэла

В) Монголия

С) Ливия

Д) Перу

Е) Мали

16. В каком из вариантов указана страна с наименьшей численностью населения из перечисленных?

А) Россия

В) Филиппины

С) Япония

Д) Мексика

Е) Вьетнам

17. Назовите страну по описанию: Унитарное государство, демократическая парламентская республика. с запада омывается морем, на юге выходит к заливу другого моря. Засушливое известняковое плато занимает всю территорию страны.

А. Дания

В. Израиль

С. Греция

Д. Албания

Е. Перу

18. Какие народности относятся к германской языковой группе?

А. ирландцы

В. французы

С. испанцы

Д. итальянцы

Е. англичане

19. Укажите страну с формой правления – конституционная монархия?

А) Багамские острова

В) Эритрея

С) Джибути

Д) Сейшельские острова

Е) Ливан

20. Регион Российской Федерации, не граничащий с территорией Казахстана?

А) Астраханская область

В) Волгоградская область

С) Челябинская область

Д) Кемеровская область

Е) Курганская область

21. Найдите ошибку в соответствии страна – столица?

А) Гана – Аккра

В) Доминика – Розо

С) Кабо-Верде – Прая

Д) Палау – Лилонгве

Е) Мавритания – Нуакшот

22. Найдите ошибку в соответствии Озеро – Страны расположения?

А) Верхнее – Канада, США

3-й этап Республиканской олимпиады по предмету **География**

2020-2021 Казахстан, **23 февраля** 2021, длительность: **1,5 часа (90 минут)**

- В) Торренс – Канада
С) Маракайбо - Венесуэла
D) Титикака – Боливия, Перу
E) Мичиган – США
23. Найдите ошибку в соответствии крупнейшего аэропорта и страны?
A. О’Хара - Франция
B. Шоуду - КНР
C. Ханеда – Япония
D. Схипхол - Нидерланды
E. Хитроу - Великобритания
24. Панамский канал, Суэцкий канал, архипелаг Шпицберген, город Фамагуста на Кипре – примеры каких территорий?
A) бывшие колонии
B) арендованные территории
C) нейтральные территории
D) кондоминиумы
E) оккупированные территории
25. Страны анклавного развития:
A) Аргентина, Уругвай, Бразилия
B) Китай, Индия, Мексика
C) Венесуэла, Чили, Иран, Ирак
D) Египет, Марокко, Таиланд, Турция
E) Ямайка, Тринидад и Тобаго, Суринам, Габон
26. Коста Рика, Никарагуа, Шри-Ланка, Кот д’Ивуар, Кения относятся к категории каких стран?
A) страны концессионного развития
B) страны плантационного хозяйства
C) страны-«квартиросдатчики»
D) страны внешнеориентированного развития
E) высокоурбанизированные переселенческие страны
27. Официальный язык Белгии:
A) нидерландский, французский, немецкий
B) немецкий, английский
C) французский, валлонский
D) нидерландский, фламандский, валлонский
E) лотарингский, люксембургский.
28. Религия, вобравшая в себя элементы ислама и индуизма:
A) джайнизм
B) сикхизм
C) зороастризм
D) йезиды
E) брахманизм
29. Укажите федеративное государство на континенте Африка:
A) Алжир
B) Мавритания
C) Мозамбик
D) Уганда
E) Эфиопия
30. Официальная валюта Монголии:

3-й этап Республиканской олимпиады по предмету **География**

2020-2021 Казахстан, **23 февраля** 2021, длительность: **1,5 часа (90 минут)**

- А) тугрик
- В) донг
- С) шеккель
- Д) бат
- Е) манат

31. Большая часть представителей какого из перечисленных ниже этносов относится к монголоидной расе?

- А) Бирманцы
- В) Турки
- С) Арабы
- Д) Греки
- Е) Тамилы

32. Это африканское государство 2018 году было переименовано, чтобы его не путали с наименованием одного из европейских государств. Укажите столицу этого государства

- А) Гитега
- В) Морони
- С) Асмэра
- Д) Мбабане
- Е) Малабо

33. В течение года в любой точке земной поверхности полуденная высота Солнца над горизонтом меняется в зависимости от расстояния до широты зенита. Разница максимальной и минимальной высотой Солнца в кульминации может составлять от $23,5^{\circ}$ до 47° . Какой из перечисленных ниже объектов имеет наибольшее значение этой разницы?

- А) полуостров Флорида
- В) вулкан Орисаба
- С) мыс Йорк
- Д) остров Врангеля
- Е) острова Галапагос

34. Какая из указанных территорий характеризуется усилением засушливости в периоды ЭльНиньо?

- А) Атласские горы
- В) Бермудские острова
- С) нагорье Ахаггар
- Д) остров Сулавеси
- Е) Пиренейский полуостров

35. Какую природную область в Южной Америке можно назвать аналогом африканского Сахеля?

- А) каатинга
- В) кампос
<ли>С) льянос- Д) серраду
- Е) пампасы

ИТОГО: 50 БАЛЛОВ